

El Senat: el laboratori de les esquerres

La creació d'una llista conjunta d'esquerres pel Senat a Eivissa i Formentera, el 1996, va ser l'embrió del canvi polític a les Illes Balears. Des de la transició, i ara, amb la proximitat de les eleccions generals, el Senat s'ha convertit en un autèntic camp de proves de coalicions electorals.

L'escàs pes polític del Senat probablement facilita que els partits d'un mateix territori exploren vies de coalició que són més difícils de traslladar a altres institucions. Des de les primeres eleccions democràtiques les principals formacions polítiques d'esquerra han protagonitzat diversos intents d'assolir pactes per formar llistes unitàries al Senat. Hi ha hagut precedents com el de l'Entesa dels Catalans, al Principat el 1977 o, més recentment, el Pacte Progressista d'Eivissa i Formentera del 1996.

Per a les properes eleccions estatals, la primavera vinent, s'han posat en marxa diferents processos negociadors entre els partits d'esquerra per crear llistes unitàries al Senat. Però, de moment, sembla que els acords només reeixiran a Catalunya i a Eivissa i Formentera. Mentrestant, les estratègies partidistes, en especial les del PSPV, han dinamitat la possibilitat d'afeblir l'hegemonia del PP al País Va-

lència pel que fa a la representació de senadors.

Acord a Catalunya. Durant la setmana passada es va donar llum verd a la configuració d'una llista unitària al Senat integrada pels partits d'esquerra amb representació al Parlament català. Amb aquest acord, ERC s'afegeix al grup que ja ha funcionat en les eleccions catalanes del 17 d'octubre passat, la coalició PSC-Ciutadans pel Canvi-IC-V. La fórmula de la candidatura d'esquerres al Senat (amb algunes variacions de sigles) ja va funcionar el 1977 amb l'Entesa dels Catalans i el 1979, amb la Nova Entesa.

Els senadors escollits per aquesta llista unitària d'esquerres al Senat formaran un grup propi i independent a la Cambra Alta, és a dir, que els senadors del PSC-CPC, per exemple, no s'integraran en el grup del PSOE.

Per facilitar l'entesa, es negocia un acord programàtic de mínims.

D'aquesta manera els senadors escollits per aquesta llista unitària només hauran de seguir la disciplina de grup en aquells aspectes que formen part del pacte, per a la resta disposaran de llibertat de vot.

Un dels compromisos bàsics d'aquesta candidatura és impulsar una reforma del Senat, que no es quede només en l'àmbit lingüístic. És a dir, que incloga el reconeixement de la plurinacionalitat de l'estat, tot integrant-hi mesures d'asimetria entre les diverses comunitats autònomes.

Aquest pacte podria provocar un canvi significatiu al Senat, pel que fa als representants de Catalunya. Actualment, CiU i PSC es reparteixen a parts iguals els setze senadors d'elecció directa de Catalunya (tres del PSC i un de CiU a Barcelona i també a Tarragona; tres de CiU i un de PSC a Girona i a Lleida). Segons els impulsors d'aquest acord, amb el pacte d'esquerres podrien obtenir tres senadors per circumscripció. D'aquesta manera

El Senat espanyol és un objectiu llargament cobert per les esquerres perifèriques de l'estat. La finalitat principal d'aquest interès és convertir la cambra en un fòrum de representació territorial.

podrien arribar als dotze representants mentre que CiU se'n quedaria amb quatre. A més a més els tres senadors de representació autonòmica que s'integrarien en el grup (dos del PSC i un d'ERC) podrien convertir l'entesa progressista en la tercera força al Senat, amb quinze representants.

Entre altres qüestions a debat, els acords poden incloure, a instàncies d'ERC, que senadors d'altres territoris dels Països Catalans es puguin integrar en el nou grup.

El Senat per Balears. Les circumscripcions a Balears de les eleccions al Senat són les illes: Menorca en tria un, Mallorca n'elegeix tres, i les Pitiüses (Eivissa i Formentera), un més. En total, doncs, cinc senadors, als quals se n'ha d'afegir un altre de representació del Parlament balear. El 1996 a les Pitiüses tota l'esquerra, l'ecologisme i el nacionalisme (PSIB,

Els Verds, EU, ERC i ENE) es va unir i aconseguí vèncer, per primera vegada des del 1977, la dreta: Pilar Costa es convertia en la senadora progressista pitiüsa. Tot fa pensar que les converses que hi ha hagut a Mallorca i Menorca per copiar l'operació de les Pitiüses no es concretaran en cap acord. Eivissa i Formentera serà probablement l'única de les circumscripcions il·lenques en què el progressisme vaja unit en una sola llista al Senat.

Des de fa mesos, sobretot des de després de les eleccions autonòmiques que possibilitaren el Pacte de Progrés que governa la comunitat, es parla a les Illes de la possibilitat dels acords per a les eleccions al Senat. Però no s'hi ha avançat. A Menorca és on semblava més possible, però les divergències programàtiques entre el PSIB i el PSM fan a hores d'ara molt improbable que es pugui formar la candidatura conjunta. Si es confirma el

desacord, el PP té opcions d'aconseguir l'únic escó de senador que tria l'illa (que ara ja és seu), llevat que la força del PSIB pugui per si sola vèncer els conservadors.

A Mallorca l'acord entre tot el progressisme ha estat de sempre molt més difícil. El PSM ja va dir a l'octubre passat que optava per presentar-se al Congrés i al Senat tot sol. Per tant, ja no hauria estat possible un pacte de totes les forces. A més, UM no ha considerat mai la possibilitat de presentar-se amb l'esquerra. Queden el PSIB, EU i Els Verds. Aquests tres partits han mantingut algunes converses. Els ecologistes volien que el PSM se sumara a l'operació, però quan veieren que això no era possible consideraren que no tenia gaire sentit mantenir la idea, encara que els tres partits es posaren d'acord. Tot i això, aquesta mateixa setmana està prevista una darrera reunió per tal d'avaluar si el pacte encara té possibilitats. Tot i no ser descartable un acord d'*imatge* (perquè no tendrien gaires possibilitats d'alterar l'actual distribució: dos senadors del PP i un del PSIB) a finals de la setmana passada fonts dels tres partits ho consideraven quasi impossible.

Per tant, és molt probable que tot continue com abans: el progressisme unit a les Pitiüses, i desunit a Mallorca i Menorca.

Les llargues sigles del PSPV. Al País Valencià, s'han trencat les negociacions que han mantingut els principals partits progressistes (és a dir, PSOE-Progressistes, que inclou Nova Esquerra, Esquerra Unida del País Valencià -EUPV-, el Bloc Nacionalista Valencià -BNV- i Els Verds) per presentar una candidatura unitària al Senat. L'exigència dels socialistes d'absorbir sota les seues sigles la futura Entesa ha dinamitat l'acord.

Tant EUPV, com el BNV i Els Verds defensaven que la coalició duiguera un nom genèric com ara "Entesa" o aquest mateix nom seguit de les sigles dels partits. Però el PSOE-Progressistes no s'hi ha avingut amb l'excusa que a recer de les sigles del PSPV s'obtidrien millors resultats electorals.

NOU SEGLE, NOU MIL·LENNI...
NOUS LLIBRES

COL·LECCIÓ AUTORS D'ARA
 <D>A<R>A D<A<R>A

Per a lectors actuals
 Que no t'ho contem
 Reivindica el plaer de LLEGIR
 Deixa't portar per l'OCI

...i en La Carrasca

Marfil advertix que la lectura d'aquestes noves pot provocar efectes secundaris seriosos

Però a banda d'aquesta exigència, si s'haguera assolit algun acord, encara hauria calgut superar un altre escull: aconseguir que l'aprovaren, a Madrid, les executives federals del PSOE i d'Izquierda Unida. Un fet bastant complicat, si es tenen en compte les desavinences entre les dues cúpules d'aquestes formacions polítiques.

Si l'entesa s'haguera pactat, les forces progressistes podrien obtenir en les properes eleccions estatals nou senadors al País Valencià, mentre que el PP en podria traure, com a màxim, tres. Es a dir que s'invertirien els actuals resultats.

Tant el PSOE-Progressistes, com EUPV, el BNV i Els Verds, acceptaven impulsar el desenvolupament del títol vuitè de la Constitució per avançar en la federalització de l'estat i per dotar les autonomies d'un nou sistema de finançament més just. També hi havia acord per convertir al Senat en una cambra de representació territorial, per reprendre la reforma de l'Estatut d'Autonomia a fi de donar-li més competències, per defensar la igualtat de símbols i de llengües a l'administració de l'estat i finalment per millorar el funcionament dels serveis públics.

Al capdavant, però, les qüestions programàtiques no han estat l'escull que ha enfonsat el pacte, sinó, una vegada més, les estratègies de partit. De res ha servit el manifest d'adhesió al possible pacte d'un centenar de persones vinculades al món cultural, universitari, polític i social valencià, com ara l'executor de la Universitat de València Ramon Lapiedra, l'editora Rosa Serrano i l'escriptor Josep Vicent Marquès, entre d'altres, o les cartes de suport al pacte enviades als partits en negociació per un altre grup encapçalat per Joan F. Mira, Alfons Cucó i Gustau Muñoz. Després de la darrera reunió, el líder d'Els Verds, David Hammerstein, va sintetitzar en una frase el que ha estat aquest procés de negociació: "L'esquerra valenciana no ha estat a l'alçada de les circumstàncies".

**Miquel Payeras / Mario Reyes
Enric Rimbau**

CAVAS HILL
EXTRA DRY
MILLENNIUM DE CAVAS HILL
SENSE COMENTARIS

1999 2001
2000
Mille
Bis
M
CAVAS HILL
115 vol 750 ml

ELABORACIÓ ESPECIAL DE BDDQ AMPOLLES AMB MÀTIDU DEL CANVI DE MIL·LENI
Tel. 938 900 368 - <http://www.cavashill.com>